

اجرای تئاتر سریالی «ذهن» در مشهد

تئاتر سریالی « ذهن » به کارگردانی عادل توکلی این روزها در سالن های تئاتر مشهد روی صحنه می رود. قسمت اول این نمایش با عنوان «ذار» ساعت ۱۷ در پردیس تئاتر مستقل روی صحنه می رود. در این نمایش آرش تبریزی، حسین اکبریور، مهدی بهشتی نسب، جمشیدمجددی، زینب مشعل دار، دریا تاجی رودی و متین معدنی بازی می کنند. قسمت دوم تئاتر «ذهن» با عنوان «هار» ساعت ۱۹ در مرکزی واقع دروکیل آباد۱۷، معادیک، روی صحنه می رود. در این نمایش آرش تبریزی، میترا محمدیان، مهسا ستوده نژاد، معین رواقی، شاپلین طهماسبی و روزان نیازی به ایفای نقش می پردازند. قسمت سوم این نمایش با عنوان «نار» ساعت ۲۱ در کافه کتاب اثر اجرایی شود. در این نمایش احمدریحانه، آرش تبریزی، میترا محمدیان، مهسا ستوده نژاد، زینب مشعل دار، معین رواقی، شاپلین طهماسبی، روزان نیازی، امیرحسین نادری و عادل توکلی نسب بازی می کنند.

اجرای «شیرتوشیر» در آملی تئاتر «تلاش»

نمایش کمدی «شیرتوشیر» به کارگردانی محمد علی اعلم از یکشنبه ۲ دی، ساعت ۱۹:۳۰ در آملی تئاتر «تلاش» آغاز شده است. در این نمایش علی اصغر لنگری، محمدرضایعقوبی، جشنی، محمدرضایعقوبی، حسین حسین زاده، محرم نجف زاده، علیرضا اکدیلیان، نسیم خیربی، بریا صفائی، مریم درویش و سید مسیح آل داوود به ایفای نقش می پردازند.

درنگ

گفتن از خلقت

نگاهی به تئاتر «دوجان» به کارگردانی علی عامل هاشمی

نوید سردادار

گفتن از ریشه ها اگر در هنری چون تئاتر دراید، وجهی ای عمیق خواهد داشت، چرا که این هنر در هر اجرا درحال خلق است؛ خلق تصاویر، حرکات و در نهایت ماجرا. از مدتی پیش، تماشاخانه استاد حسین نوری در حوزه هنری خراسان رضوی میزبان نمایشی است که در عین خلق آنچه گفته شد، خود نیز از آفرینش حرف می زند.

«دوجان» به کارگردانی علی عامل هاشمی تئاتری است که از دریچه ای متفاوت به زندگی نگاه می کند؛ از هنگام پا گذاشتن در دنیا تا زمان مرگ. هاشمی درباره نام این نمایش گفته است: دوجان، در زبان فارسی قدیم به زن باردار گفته می شده است. مثلاً می گفته اند: همسرم دوجان شده است، یعنی دو جان در او وجود دارد، جان خودش و جان بچه. این اصطلاح از به دنیا آمدن و خلقت می آید و نمایش ما نیز مرتبط با خلقت و خلق کردن است.

در این اثر نمایشی، یک شاعر با سرودن شعر، شخصیتی را خلق می کند و مشغول دیالوگ با او می شود؛ دیالوگ و گفت وگویی که حتی با ازبین بردن آن شعر نمی تواند تماشش کند، چراکه از نظر شخصیت خلق شده او دیگر به وجود آمده و سروده شده است. در ادامه نمایش، این شخصیت دوره های مختلف زندگی اش را می گذرانند، از کودکی تا جوانی و در ادامه تا مرگ.

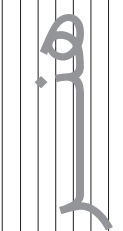
نقطه تمایز این اثر، بهره گیری ساده اما بسیار خلاقانه از دکور است؛ دکوری که در حین نمایش، کوچک و کوچک تر می شود و این محدودیت به معنای کم شدن فرصت زندگی است، تا آن هنگام که این محدودیت به اندازه یک قبر می رسد. قبری که انسان باید در آن بجاوید و آن هنگام حسرت بسیاری از افعالی را دارد که در زندگی می توانسته انجام دهد و از آن غافل بوده است. اصطلاح «انسانی که سرم روی گودی شانه اش جاشود تا بتوانم آرامش پیدا کنم» گم شده اصلی شخصیت خلق شده توسط شاعر است، گم شده ای که به دنبال آن می گردد و تجربه های متفاوتی را از سر می گذرانند، ولی آن را پیدا نمی کند تا هنگام مرگ که متوجه می شود باید خودش را می شناخته و آن هنگام می فهمد گم شده را در گودی شانه مادر در هنگام تولد داشته است. در واقع نمایش «دوجان» می خواهد بگوید در زندگی زودتر از آنچه دیر شود، باید به فکر پیدا کردن خود بیفتیم؛ چراکه لحظه ها بی آنکه متوجهشان باشیم، درحال گذر و از دست رفتن هستند و هر لحظه به محدودیت بیشتری خواهیم رسید. بازی شیرین و خلق صحنه های طنز و خنده آور در حین نمایش توسط علی عامل هاشمی باعث می شود بیننده از شنیدن معنای ارائه شده از زندگی خسته نشود، بلکه آن را ذره ذره ببشد و به جان بنشاند.

این نمایش که بازیگر، در عین سادگی، مخاطب را به تأمل وامی دارد و در تک تک لحظاتش دوربودن از آنچه بخواهد مخاطب را پس بزند، حس می شود. گویی در حین اجرا، مخاطب خودش را میان صحنه می باید و با بازیگر اصلی هم ذات پنداری می کند؛ هدفی نهایی که هر نمایش به دنبال آن است و در بسیاری موارد با وجود دوره‌های عجیب غریب، از دست یافتن به آن محروم می شود. علی عامل هاشمی درباره ادامه این نمایش در صحنه های دیگر بر این اعتقاد است: قرار اصلی ما برای اجرای عمومی در کشور تاجیکستان بود و به این نتیجه رسیدیم که در جشنواره فجر امسال هم اگر پذیرفته شود، آن را شرکت دهیم. قبل از این اتفاقات، یک اجرای عمومی هم در تهران خواهیم داشت، اما از آنجاکه نوبت اجرای تهران دیرتر است، تصمیم گرفتیم در این فاصله به مشهد بیاییم و اولین اجرا را در شهری که در آن بزرگ شدم، روی صحنه ببریم. این اولین بار است که من در مشهد تئاتر حرفه ای کار می کنم.

۳شنبه
۴ دی ۱۴۰۳
شماره ۴۴۹
۴۴۹ شماره

۱۱

گفت وگو با ۳ نماینده مشهدی حاضر در بیستمین جشنواره بین المللی نمایش عروسکی «تهران مبارک»

قصه های اعجازانگیز عروسک ها برای همه

نمایی از نمایش عروسکی «جک نارن» اثر قیس یساقی

می شود؛ متأسفانه در مشهد نمایش های عروسکی زیادی اجرا نمی شود که این اتفاق دلایل گوناگونی دارد از جمله آشنابودن اهالی تئاترمان با این گونه نمایش ها، کم بودن عروسک سازان خوب در مشهد و همچنین هزینه های زیاد ساخت عروسک؛ ولی من چون خودم عروسک می سازم، هزینه هایم کمتر می شود و می توانم راحت تر نمایشی را روی صحنه ببرم. این هنرمند که در نمایش «درخت بخشنده» از حضورش نوجوان به عنوان عروسک گردان بهره گرفته است، در پایان صحبت هایش ابراز امیدواری می کند که این نوجوانان با استعداد بتوانند در آینده نمایش عروسکی را زنده نگه دارند.

تمرین خودباوری و اعتمادبه نفس

علی ساقی در نمایش «در جست وجوی عینک» به سراغ روایت کردن داستان پسرپرچی ای به نام ارمان رفته است که همواره در کارهایش شکست می خورد، اما طی اتفاقاتی در نهایت متوجه می شود که اگر کارهایش را بدون عجله و با حواس جمع انجام دهد، همیشه موفق خواهد بود. در واقع نمایش «در جست وجوی عینک» درباره داشتن

اعتمادبه نفس

سال است؛ سنی که کودکان نیاز دارند یاد بگیرند و برخی کارها را خودشان انجام دهند. ساقی که پیش تر این نمایش را در بخش ویژه جشنواره تئاتر استان روی صحنه برده بود، یادآور می شود؛ ما تغییراتی اساسی در فرم اجرا و دکور و عروسک ها انجام داده ایم و امیدواریم بعد از جشنواره «تهران مبارک» بتوانیم اجراهای عمومی مان را آغاز کنیم. او ضمن اشاره به استفاده از عروسک های تاپ تپیل و اسفنجی در نمایش «در جست وجوی عینک»، درباره نقطه عطف اثرش توضیح می دهد: در داستان نمایش ما، کودک در دنیای فانتزی قرار می گیرد و با لوازم خانه و اتاقش صحبت می کند. درواقع این جان بخشیدن به اشیا کاری است که بیشتر کودکان به دلیل ذهن خلاقشان انجام می دهند. از این رومن فکری کم کودکان بتوانند با نمایش ارتباط خوبی برقرار کنند. ساقی که در دوره های پیشین جشنواره تئاتر «تهران مبارک» به عنوان بازیگر حضور داشته، امسال برای اولین بار به عنوان کارگردان راهی این رویداد شده است. او درباره ویژگی این جشنواره بیان می کند: جشنواره «تهران مبارک» بسته ای از کارهای مختلف را به ما ارائه می دهد و امکانی را فراهم می کند تا با دیگر تفکرات و نگاه های رشته نمایش های عروسکی آشنا شویم و بتوانیم با افراد مختلف تبادل تجربه و اطلاعات کنیم. این هنرمند که باور دارد در نمایش های عروسکی می توان از تخیل بیشتری بهره گرفت و دنیایی سحرآمیزتر خلق کرد، درباره وضعیت نمایش های عروسکی در مشهد می گوید: در سال های گذشته نمایش های عروسکی خوبی در مشهد اجرا شده است، ولی همچنان هنرمندان فعال در این رشته با مشکلاتی مثل نداشتن یک تشکل مشخص یا نداشتن سالی مختص تئاتر کودک و کار عروسکی رویه رو هستند، درحالی که در تهران چند سالن مخصوص نمایش عروسکی وجود دارد و مخاطب دیگری می داند که برای تماشای نمایش های عروسکی باید به کجا مراجعه کند و کارگردانی هم که در این سالن ها روی صحنه می روند، دیگر دغدغه ای برای جذب مخاطب ندارند.

او که نمایش «جک نارن» را برای مخاطب بزرگ سال تولید کرده است، در ادامه صحبت هایش به اعجاز و نبود محدودیت برای بهره گیری از خلاقیت در نمایش های عروسکی اشاره می کند و می گوید: متأسفانه در کشور ما نمایش های عروسکی کمی برای مخاطب بزرگ سال تولید می شود، چون مردم شناختی ندارند و فکر می کنند این گونه آثار فقط برای کودکان مناسب هستند. البته در سال های گذشته وضعیت بهتر شده است و کم کم دارد برای مخاطبان تئاتر جا می افتد که نمایش عروسی برای بزرگ سالان هم می تواند تولید شود. به طورکلی به نظرم الان با سیر صعودی در این زمینه روبه رو هستیم.

یساقی که ابراز امیدواری می کند نمایش «جک نارن» را بعد از جشنواره «تهران مبارک» ابتدا در تهران، سپس در مشهد و شهرهای دیگر روی صحنه ببرد، درباره راهیابی اثر دیگرش یعنی «فرار مغزها» به بخش «۱۰۰ ثانیه ای» این رویداد نیز می گوید: آثار «۱۰۰ ثانیه ای» که در حوزه نمایش عروسکی هستند و به صورت ویدئویی تولید می شوند، امسال در بخش «۱۰۰ ثانیه ای» به نمایش درمی آیند. به نظرم جشنواره در تلاش است با این بخش، قابلیت های تصویری عروسک ها را نشان دهد و تولیدکنندگان را هم به چالش بکشد.

اثری درباره از خودگذشتگی

مهناز آقایی با نمایش «درخت بخشنده» دومین حضورش در جشنواره «تهران مبارک» را به عنوان کارگردان پشت سر می گذارد. نمایشی به نویسندگی جواد رحیم زاده که براساس کتاب معروف شل سیلورستاین نوشته شده است و با حضور ۱۰ عروسک گردان اجرا می شود. به گفته آقایی، در متن نمایشنامه نسبت به کتاب تغییراتی ایجاد و شخصیت هایی اضافه شده است تا تماشاگر ایرانی بتواند بهتر با آن ارتباط برقرار کند.

آقایی محوریت داستان «درخت بخشنده» را از خودگذشتگی و فداکاری بیان می کند و یادآور می شود؛ داستان ها و شخصیت هایی که شل سیلورستاین در آثارش تعریف می کند، قابلیت نمایشی فراوانی دارند، از این رو خیلی از اهالی تئاتر به سمت اجرای داستان های این نویسنده معروف می روند. من هم متنی را که آقای رحیم زاده از روی داستان «درخت بخشنده» نوشته بود، خیلی دوست داشتم و تصمیم گرفتم با سبک عروسکی خیلی ساده و مینیمال آن را اجرا کنم.

این کارگردان ادامه می دهد: در نمایش «درخت بخشنده» عروسک گردان ها دیده می شوند و تماشاگر با آن ها ارتباط برقرار می کند. در این اثر همچنین از یک زبان اختراعی استفاده شده است که ما به اصطلاح به آن نمایش آوایی می گویم. او درباره مخاطبان این نمایش نیز می گوید: نمایش «درخت بخشنده» برای مخاطب کودک و خردسال در جشنواره «تهران مبارک» اجرامی شود، اما موضوع از خودگذشتگی، موضوعی است که برای مخاطب بزرگ سال هم مناسب است.

آقایی که امیدوار است بعد از اجرا در جشنواره «تهران مبارک» بتواند نمایشش را در مشهد روی صحنه ببرد، می گوید: حضور در این جشنواره برای من خیلی مهم است، چون این جشنواره رویدادی بین المللی و ویژه نمایش های عروسکی است که سبک کاری من است.

او با اشاره علاقه اش به تولید و اجرای نمایش های عروسکی در مشهد یادآور

شکيبا افخمی راد

بیستمین جشنواره بین المللی نمایش عروسکی «تهران مبارک» که از ۲۶آذر با شعار «#روْیایِ سقید_دوستی» آغازبه کار کرده، در بخش های نمایش های صحنه ای (مخاطب نوجوان و بزرگ سال)، نمایش های صحنه ای (مخاطب خردسال و کودک)، نمایش های فضای باز، تئاتر ملل، فراگیر، نمایشنامه نویسی، بخش «۱۰۰ثانیه ای (فضای مجازی)، اختراعات و دستاوردهای تکنیکی میزبان آثاری از داخل و خارج کشور است. در این دوره نمایش «جک نارن» به کارگردانی قیس یساقی در بخش صحنه ای ویژه نوجوان و بزرگ سال و نمایش های «در جست وجوی عینک» به کارگردانی علی ساقی و «درخت بخشنده» به کارگردانی مهناز آقایی در بخش صحنه ای ویژه خردسال و کودک به عنوان نمایندگان مشهد روی صحنه خواهند رفت. البته در بخش جدید «۱۰۰ ثانیه ای» که پذیرای آثار تصویری نمایش عروسکی است نیز نمایش «فرار مغزها» اثر قیس یساقی از مشهد حضور دارد. نمایندگان شهرمان در بیستمین جشنواره بین المللی نمایش عروسکی «تهران مبارک» در گفت وگو با ما درباره ویژگی های آثار و حضورشان در این رویداد توضیحات بیشتری ارائه کرده اند که در ادامه می خوانید.

نگاهی به یک واقعه تاریخی

قیس یساقی که چندی پیش نمایش عروسکی «مثلث» را در تهران و مشهد روی صحنه برده بود، درباره اثر جدیدش، «جک نارن»، می گوید: این اثر نگاهی پارودیک به یک اتفاق تاریخی است و به جنگ فرانسه و هلند در سده هفدهم میلادی می پردازد، اثری در زانر کمدی سیاه که سعی می کند اتفاقات جدی را در فضای کمیک برای تماشاگران توضیح

دهد.

او که مراحل تولید نمایشش را در مشهد و تهران پیش برده است، می گوید: بخشی از پیش تولید کار در مشهد صورت گرفت. اما از آنجایی که ماهم زمان درحال اجرای نمایش «مثلث» در تهران بودیم، مجبور شدیم تمرین های نمایش «جک نارن» و تولید کار را در تهران پیش ببریم. به گفته این کارگردان، نمایش «جک نارن» از لحاظ فرمی متفاوت از نمایش «مثلث» است، ولی این دو اثر در ذات نمایش و اتمسفر و درون مایه کمدی شبیه به یکدیگر هستند.

یساقی که دومین حضورش در جشنواره «تهران مبارک» را به عنوان کارگردان پشت سر می گذارد، درباره ویژگی های این رویداد می گوید: این جشنواره به صورت تخصصی به نمایش های عروسکی می پردازد، از این رو هر سال هنرمندان آثاری اختصاصی برای این رویداد تولید می کنند تا خودشان را در معرض آزمون قرار دهند، سپس برای اجرای عموم اقدام کنند.

این کارگردان جشنواره «تهران مبارک» را انگیزه ای برای تولید اثر می داند و یادآور می شود: پیش از برگزاری این ماه از جشنواره، کسانی که در حوزه نمایش های عروسکی فعال بودند، خیلی کم و به صورت نامنظم دست به تولید می زدند، اما با برگزاری این رویداد، تولید اثر افزایش پیدا کرده و به اجراهای عمومی بیشتری هم منجر شده است.

نمایشگاه بانوان خوش نویس اصفهانی با عنوان «مادر گل های عالم» در مشهد برگزار شد

عرض ارادت هنرمندانه اصفهانی ها در حرم رضوی

ریحانه موسوی

نمایشگاه خوش نویسی «مادر گل های عالم» از رویدادهای «بانوی بهشت» یا همکاری محفل خوش نویسان قرآن و عترت اصفهان و آستان قدس رضوی این روزها در نگارخانه موزه آستان قدس رضوی برگزار می شود. در این نمایشگاه که تا ششم دی ماه از ساعت ۸ تا ۱۷ برپا خواهد بود، حدود چهل اثر خوش نویسی از بانوان هنرمند اصفهان در قالب خطوط نستعلیق، شکسته نستعلیق، تعلیق، نسخ وثلث با محتوای مرتبط با حضرت زهرا^(ع) به نمایش گذاشته شده است. در حاشیه این نمایشگاه و در محل موزه قرآن و هدایای رهبر معظم انقلاب نیز چند بانوی هنرمند اصفهانی به خلق اثر در عرصه خوش نویسی می پردازند و آثارشان را به بازدیدکنندگان موزه رضوی اهدا می کنند.

● به کارگیری هنر در راه نشر معارف اهل بیت^(ع)

محسن بهارزاده مسئول هیئت کتاب التقلین محفل خوش نویسان قرآن و عترت اصفهان و برگزارکننده این نمایشگاه گفت: این هیئت حدود چهار سال است که تأسیس شده و عمده هدف گذاری آن به کارگرفتن هنرمندان خوش نویس با محوریت رسالت دین در کنار هنر است. تلاش هنرمندان بر آن است که هنر خود را با علاقه مندان به اشتراک بگذارند و بتوانند از آن در راه نشر و ترویج معارف اهل بیت^(ع) استفاده کنند. وی افزود: امسال بر آن شدیم تا از ظرفیت بانوان خوش نویس در ایام ولادت حضرت زهرا^(ع) استفاده کنیم. یکی از این برنامه ها نمایشگاه خوش نویسی بوده که ما حاصل تلاش پنجاه استاد و بانوی خوش نویس از شهرهای

مختلف استان اصفهان است.

وی ادامه داد: نگارخانه موزه آستان قدس رضوی به دلیل اینکه بخشی از حرم مطهر است، شأن و جایگاه بالایی نسبت به دیگر نگارخانه های کشور دارد. حضور هنرمندان و مخاطبان در این مکان از جنس زیارت و معنویت است که روح آن ها را جلا می دهد.

● حضور بانوان خوش نویس اصفهانی در جوار حرم مطهر رضوی

مرضیه سادات موسوی، از اعضای کادر اجرایی هیئت کتاب التقلین، با بیان اینکه مهم ترین برنامه های رویداد خوش نویسی «بانوی بهشت» برگزاری نمایشگاه آثار خوش نویسی شصت بانوی هنرمند با محوریت حضرت فاطمه زهرا^(ع) است.

● کتابت صلوات خاصه حضرت زهرا^(ع) به خط نسخ

سپید رحبی، خوش نویس حاضر در این نمایشگاه و کاتب خط نسخ، درباره اثر خود گفت: کار من به صلوات خاصه حضرت زهرا^(ع) اختصاص دارد. من از جوانی به این هنر علاقه مند بودم که حضور در کنار